

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. I kor. Egy hóra. I kor. 50 HIL.
Negyedévre . . . 3 Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolós szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 47. és 49. szám.

Mi lesz ősszel?

Debreczen, aug. 4.

A nyári minisztertanács ma véget ért. Mit végeztek rajta? Sok semmit. Nem sikerült megoldaniok a nagy problémát: miképpen törjék fel a közeledő ősszel a reájuk váró emény diókat a miniszteri hatalom és disz megtartása végett.

A kemény diók száma nagyon nagy. Meg kell oldani az ősszel a katonai kérdést, el kell készíteni az új véderőtörvényt, természetesen létszám-emeléssel. És a létszámemelés ellenében semmit sem fog Magyarország kapni, sem magyar vezényszót, sem nemzeti vívmányt. Tudvalevő az is, hogy az ősznél tovább már nem lehet halogatni a választási reformra vonatkozó törvényjavaslat benyújtását, amire már kinevezetésekor és azóta ismételt kötelezte magát a kormány. Az általános, titkos választói jog törvénybe iktatására tett fogadalmat, de minél tovább marad helyén, annál jobban irtózik ígérétenek egyenes, becsületos beváltásától.

Most a pluralitáson alapuló javaslattal akarja megkerülni az igazi általános választójog megteremtését — de félt tőle, hogy a király ebbe nem fog beleegyezni. Mégis megkapta a beleegyezést, de nagy áron, azon az áron, hogy még az ősszel keresztülviszi a kormány a katonai létszámemelést, minden ellenérték nélkül. Annnyira félnek az igazi általános választójogtól, hogy belementek ebbe a nagy árba is. És még valamibe: abba, hogy a király akarata szerint a koalíció, mely eddig, különböző pártokra oszolva, nem volt Bécsnek egészen megbízható, egygyé fog olvadni, egységes kormánypart lesz belőle.

Meg lesz tehát az egységes nagy mamelukpart, az egy akol, egy pásztor.

Ezek a feladatok várnak a kormányra, ezeket kell minél tetszetősebb formulákkal megoldania, ezeket a formulákat kereste a tegnapi és ma tartott nyári minisztertanács. Még nem találta meg a megoldást, de bizonyos, hogy meg fogja találni. És tovább ha adnak, tovább kapaszkodnak a hata-

lomba, s e hatalom megtartása érdekében még mélyebben akarják a szegénységbe, a nyomorba, a szolgaságba süllyeszteni ezt az országot azok, akik ellenzéki korokban legendák hőseiként mutatkoztak a nemzetnek.

A városi fizetésrendezés.

A megyei rendszert leszavazták.

A szervező bizottság ülése.

A városi tisztviselők fizetésrendezésének gályája — ha a jól ismert kerékkötők újabb torlaszokat nem emelnek utja elé — augusztus 24-én be fog evezni a törvényhatósági bizottság révébe. Az évek óta vajudó probléma ugyanis ma nagy utat tett a megoldás felé. A város szervező bizottsága ma ismét foglalkozott a kérdéssel és két szavazat ellenében elfogadta a részletes tárgyalás alapjául azt a tervezetet, amelyet Komlóssy Arthur készített, sőt a tervezet egyes pontozatainak is le tárgyalta a felét.

A bizottság tanácskozása nem volt mentes minden pikantiától. Már maga az a körülmény, hogy az albizottság fizetési osztályok és fokozatok szerint készült elaborátumát sutba dobták, meglepetést keltett és fokozta a szenzációt az a körülmény, hogy maga Márton Imre is Komlóssy javaslata mellé állott, jöllehet éppen az ő kezdeményezésére készítette az albizottság a megyei rendszer alapján a tervezetet. Hogy ennek a fordulásnak egy újabb halasztási szándék-e a rugója, nem firtatjuk, mert abból a tényből, hogy a Komlóssy-féle tervezet részletes tárgyalása során Márton Imre javaslatai egytől egytől elbuktak, reményt merithetnek a tisztviselők, hogy a törvényhatósági bizottság nem fog megijedni a pótdadó mumusától és nem fogja velük szemben a szűkkeblűség politikáját követni.

Mint örvendetes tényt kell megjegyeznünk, hogy a bizottság mai ülése a hírlapok tudósítóinak jelenlétében folyt le. A közgyűlés elé kerülő javaslatokról tehát jó előre tudomást

szereshet a nagyközönség is, amely a mult ülés határozatát általános megütkezésel fogadta és megbotránkozott rajta, hogy az adózó polgárság zsebének rovására a bizottság a titkolózás köpenyébe burkolózott.

A szervező bizottság ülésének lefolyásáról itt következik részletes tudósításunk:

A fokozatos tervezetet leszavazzák.

Weszprémy Zoltán főispán megnyitván az ülést, jelenti, hogy Komlóssy Arthur bizottsági tag külön tervezetet nyújtott be a fizetésrendezésről, amely tervezet elveti a megyéknél divó, osztályok és fokozatok alapján fölépített fizetési rendszert.

Komlóssy Arthur indokolja a fizetésrendezésről szóló önálló javaslatát. Ezt megelőzőleg foglalkozik a fizetési osztályok és fokozatok tervével, amelyet helytelenül. Az ő tervezete mellőzi az osztályba és fokozatba való sorozást, mégis úgy hiszi, hogy jobban megoldja a kérdést, mint az albizottság javaslata. Hivatkozik arra, hogy a vármegyében sem találják helyesnek a fokozati rendszert. Kéri a bizottságot, hogy a tárgyalások alapjául az ő javaslatát fogadják el.

Fejér Ferencz dr. a fokozati rendszert pártolja, mert a szorgalmas tisztviselők előhaladását csak így lehet biztosítani. Az albizottság tervezetét ajánlja a tárgyalás alapjául. Ezzel az elaborátummal a tisztviselők is meglehetnek elégedve.

Márton Imre arra figyelmeztet, hogy a fizetésrendezés 204 ezer korona hiányt teremt, amit pótdadóval kell fedezni. Komlóssy Arthur javaslatát fogadja el, mert az osztályba és fokozatba való sorsolás nagy differenciákat fog előidézni.

Zádor Lajos födolognak magát a fizetésrendezést tekinti; hogy ez milyen módon történik, az másodrendű kérdés. A pótdától nem fél, mert példák állnak előttünk, hogy éppen a pótdóval dolgozó városok fejlődnek legerősebben.

Fejér Ferencz dr. az albizottság javaslatát olcsóbbnak találja, azonkívül az osztály- és fokozat-rendszer a tisztviselőket is jobban kielégíti. Az albizottságban Márton Imre is e mellett foglalt állást; csodálkozik, hogy most meg Komlóssy javaslatát pártolja.

Szilágyi Imre hangsúlyozza, hogy a bizottságnak nem föladata számitgatni a pótdadó-többletet, hanem az, hogy a fizetésrendezést nyélb üsse.

Vecsey Imre főjegyző közli, hogy Komlóssy javaslata a tisztviselők tetszésével találkozott, de ez drágább, mint az albizottság tervezete.

HABÉCZY FEST, MOS, TISZTIT
DEBRECZEN, SZÉCHENYI-UTCA 42.

Juhász Ignác a fokozat-rendszer ellen beszél.

Szentesy István kéri, hogy tartsák szem előtt a város teherbíró képességét.

Weszprémy Zoltán főispán ezután szavazásra tette fel a kérdést. A bizottság Fejér Ferenc dr. és Szilágyi Imre szavazata ellenében Komlóssy Artur tervezetét fogadta el a részletes tárgyalás alapjául.

Hatvan napdíjas.

A részletes tárgyalás megkezdése előtt kimondta a bizottság, hogy a napdíjasok számát 60 ban állapítja meg, főhatalmazza azonban a polgármestert, hogy ha a polgármester kívánja, még 10 napdíjast alkalmazzon.

A bizottság ezután áttért Komlóssy Arthur tervezetének részletes tárgyalására.

Az egyes tisztviselők fizetése.

A polgármesternek a javaslat 12.000 korona fizetést, 2000 korona lakáspénzt és 1000 korona működési pótlékot ajánl. Fejér Ferenc dr. 10000 korona fizetést javasol. Márton Imre pedig 8000 korona fizetést, 1200 korona lakáspénzt és 1000 korona működési pótlékot. A bizottság az eredeti javaslatot fogadta el.

A főjegyzőnek a javaslat 7200 korona fizetést, 1500 korona lakáspénzt és 500 korona pótlékot javasol. Fejér Ferenc dr. 6600 korona fizetést, 1200 korona lakáspénzt és 500 korona pótlékot ajánl. Márton Imre pedig 4800 korona fizetést, 1000 korona lakáspénzt és 500 korona pótlékot. A bizottság Fejér Ferenc dr. indítványát fogadta el.

A főkapitánynak a javaslat 7200 korona fizetést, 1500 korona lakáspénzt javasol. Fejér Ferenc dr. 6600 korona fizetést és 1200 korona lakáspénzt ajánl. Márton Imre pedig 4800 korona fizetést és 1000 korona lakáspénzt. A bizottság Fejér Ferenc dr. indítványát fogadta el.

Az árvaszéki elnököknek a javaslat 6000 korona fizetést, 1200 korona lakáspénzt és 500 korona pótlékot javasol.

Az asszonyról.

— Szemelvények különböző irótól. —

Amit egy nő meg akar tudni, azt ki veszi vagy sirással, vagy kéréssel, vagy édes csókkal. Mikszáth.

Akit a nő szeret, annak mindent megbocsát; még bűneit is. Akit nem szeret, annak még erőnyeit se. Balsac.

Az ördög mindent tud, de az asszony gondolatát nem. Román közmondás.

Az okos nő, ha szeretőt választ: szívet; ha férjet: eszét hívja fel tanácsadóul.

Isten az asszonyt nem alkotta a férfi fejéből, hogy parancsoljon neki; sem lábából, hogy rabszolgája legyen; hanem oldalából, hogy szívéhez közel álljon. Talmud.

Az asszonyok szívéhez legegyszerűsebb ut a görbe. Nagy Lajos.

Az első szerelmi viszonyban a nők kedvesüket szeretik, a többiekben a szerelmet magát. La Rochefoncauld.

Hiába fiatalok a nők, ha nem szépek és hiába szépek, ha nem fiatalok. La Rochefoncauld.

Fejér Ferenc dr. 5600 korona fizetést és 1000 korona lakáspénzt javasol. Márton Imre pedig 4400 korona fizetést és 800 kor. lakáspénzt. A bizottság Fejér Ferenc dr. indítványát fogadta el.

A tanácsnokoknak a javaslat 6000 korona fizetést és 1200 korona lakáspénzt javasol. Fejér Ferenc dr. 5600 korona fizetést és 1000 korona lakáspénzt ajánl, Márton Imre pedig 4400 korona fizetést és 800 korona lakáspénzt. A bizottság Fejér Ferenc dr. indítványát fogadta el és a gazdasági tanácsnoknak külön 800 korona pótlékot állapított meg.

A főügyész körül.

A főügyésznek a javaslat 6000 korona fizetést és 1200 korona lakáspénzt javasol.

Juhász Ignác indítványozza, hogy a főügyésznek ne engedjék meg a magánpraxist, ehelyett emeljék föl a fizetését.

Komlóssy Arthur a magánpraxis megengedése mellett szólal fel.

Kovács József polgármester kijelenti, hogy a főügyész magánpraxisa dacára oly kitűnően és lelkiismeretesen látja el Debreczen város ügyeit, hogy megengedheti a bizottság neki a magánpraxiskorlatot.

A bizottság Juhász Ignác felszólalása után megengedte a főügyésznek, hogy magánpraxist folytasson.

A fizetés kérdésénél Márton Imre indítványával szemben Fejér Ferenc dr. indítványát fogadták el, aki 5600 korona fizetést és 1000 korona lakbért javasolt.

A többi tisztviselő.

A főszámvevőnek a javaslat 6000 korona fizetést és 1200 korona lakáspénzt javasol. Fejér Ferenc dr. 5600 korona fizetést és 1000 korona lakbért ajánl. Márton Imre pedig 4400 korona fizetést és 800 korona lakáspénzt. — A bizottság Fejér dr. indítványát fogadta el.

A főmérnököknek a javaslat 6000 korona fizetést, 1200 korona lakáspénzt és 2000 korona működési pótlékot javasol.

A szerelem a férfi életében epizód, a nőnek szerelme a nőnek egész élete.

Az asszony mindent eltitkolhat, csak a szerelmét nem. Eötvös József.

Ameddig a nő azt mondja: — „szerettem”, még mindig szeret. Amint megszűnt szeretni, eltagadja, hogy szeretett. Hammerling.

Egy igazán szép asszonynak a szemébe mondani, hogy szépség; és egy igazán szellemesnek, hogy szellemes: oly izléstelenység, melyet csak a bárgyu engedhet meg magának. Hammerling.

Az asszony mikor magában gondolkodik, rosszra gondol. Publins Syrus.

Egy nő sohasem oly romlott, hogy ne kívánna a csábitott lenni. Széchenyi.

A nő élete könyv, melynek előszavát a szülők, tartalmát ő maga írja; a férj hozzáadja a címet, kritikusa pedig a világ. Urmánzi.

Egyszerű cserépből a víz, szitában a finom liszt és asszonyban az ujság nem marad meg. Török közmondás.

Ha rut az asszony, visszatetszik; ha szép, másoknak tetszik; ha gazdag, akkor

Fejér Ferenc dr. 5600 korona fizetést, 1000 korona lakáspénzt és 2000 korona személyi pótlékot javasol. Márton Imre pedig 4400 korona fizetést, 800 korona lakáspénzt és 2000 korona működési pótlékot. A bizottság Fejér Ferenc dr. indítványát fogadta el.

A főorvosnak a javaslat 4000 kor. fizetést és 1000 korona lakbért javasol. Fejér Ferenc dr. 4200 korona fizetést és 800 korona lakáspénzt javasol, Márton Imre pedig 3600 korona fizetést és 700 korona lakbért. A bizottság az eredeti javaslatot fogadta el.

A főerdész fizetése dolgában a következő ülésre halasztották a döntést, az építész fizetését pedig 4000 koronában, 1000 korona lakbérben és 1000 korona működési pótlékban állapították meg.

Az árvaszéki elnököknek, az első aljegyzőnek, a bűnügyi osztály vezető rendőrkapitányának, továbbá a mérnökök és a mezőrendőrkapitányának 4000 korona fizetést és 1000 korona lakbért szavazott meg a bizottság, ezenfelül a bűnügyi osztály vezető kapitányának 500 korona működési pótlékot, míg a második aljegyzőnek 3500 korona fizetés és 8000 korona lakbér jutott.

Ezután felbeszakították a tárgyalást s az elnök az ülés folytatását 10 ére, hétfőn délután 3 órára tűzte ki.

Nincs kész a költségvetés.

Kapkodás a választói reform körül.

A nyári minisztertanács második napja.

A budai miniszterelnöki palotában — mint budapesti tudósítónk táviratozza — ma délelőtt fél tizenegy órakor folytatták a tegnapi megkezdett nyári minisztertanácsot.

te vagy hozzá szegény; ha szegény, eltartása gondot okoz; ha okos, uralkodni vágyik és ha buta, engedelmeskedni képtelen. Hippel.

Ha egy leány, aki szerelmet esküdött neked, más valakinek a felesége lett: vigasztalódjál azzal, hogy nem lett a tied.

Csak annak a nőnek bocsájtjuk meg, ha leesik a női büszkeség piederstáljáról, aki a mi öltünkbe esik. Büttner L.

Az asszony szeme által lesz széppé és szemünk által szebbé. Stettenheim.

Vannak asszonyok, akiknél egyre megy, akár megigérnek, akár megtagadnak valamit. Stettenheim.

Tiszteljed a nőket, hogy sokáig ifjan maradhass e földön. Jókai.

Csudálatos teremtes a nő! Nem lehet annyi hibája, hogy egyetlen erőnyel ne tudná ellensúlyozni és nem lehet annyi erőnye, hogy egyetlen hibával le ne tudná rontani. Jean Paul.

Aki mindazt leírta, amit tizenöt nő beszél, mikor nincs köztük férfi: dicsekedhetnék vele, hogy ő írta a leghasznosabb könyvet a világon — még akkor is, ha valamennyi eszes, szellemes volna. Deschanell.

Mint hivatalosan jelentették, a mostani minisztertanács legfontosabb feladata lett volna, hogy végezzen a költségvetéssel, amelyet az őszi ülés szak elején be kell nyújtani a kormánynak. De ezt nem bírták elvégezni, mert az egyes minisztériumok még nem dolgozták ki a maguk költségvetési javaslatait és máig csak a honvédelmi minisztérium budgetje van a pénzügyminiszter kezében. Így a költségvetés dolgában csak előkészítő munkát végezhetett a minisztertanács s az egyes tárcák hozzávetőleges szükségleteiről tájékozhatták a miniszterek egymást. Annyi azonban közre került, hogy a jövő évi budget ismét tetemes összeggel emelkedik, kivált a kereskedelmi minisztérium szükségletei szaporodnak aránytalanul. A végső elhatározás is arra a minisztertanácsra mutat, amelyet szeptember 16-án tartanak.

A választási reform kérdésében is előkészítő munka folyt, mert minden javaslat még készen sincsen. Ebben a kérdésben azonban — mint értesülünk — a kormány felfogása egészen egyöntetű. Ugy határoztak, hogy a javaslat tartalmából mindaddig semmit sem ismertetnek, míg azok a Ház elé nem kerülnek. Beszűntetik azt a tapogatózó portyázást is, amellyel a kormány egyes lapjaiban a közhangulatot akarják kikémleni. A javaslatot csak október hónapban terjeszti Andrássy Gyula gróf a képviselőház elé.

Ma főképpen folyóügyeket tárgyaltak. Holnap Wekerle Sándor, Güntner Antal és Rauch Pál horvát bán Ischlbe utaznak és csütörtökön kihallgatásra mennek a király elé. A bán ez alkalommal leteszi a litkos ianácsoi esküt. Wekerle Ischlból egyenesen dá nosi birtokára utazik és augusztus 18-ig ott is marad.

Meglopott debreczeni crinó.

Letartóztatott oselédleány.

A debreczeni rendőrség ma délelőtt egy fiatal, alig tizenhét éves oselédleányt kísértetett át az ügyészség fogházába. A fiatal leányt súlyos vád terheli: lopott és pedig körülbelül 1500 korona értékű ékszert. Ez volt az első kísérlete, de ezen is rajtavesztett.

A korán bűntudására tért tolvaj leányt Kamarai Eszternek hívják. Hétfőn este ment szolgálatba özv. Joó Istvánnéhoz. Amint itt estefelé takarítgatott, egyik nyitvahagyott szekrényben megpillantotta urnője ékszereit. A csillogó briliánsok elvették az eszt a leánynak, aki az ékszerekből 1500 korona értékűt elloptott. A tolvajlás után valami ürügy alatt szabad ságot kért urnőjétől és ez idő alatt egyik Piac utcai kisebb ékszerésznél elakart adni. Az ékszerésznek azonban gyanus volt a dolog s rendőrt hívott, akivel be kísértette a leányt a bűnügyi osztályra.

Az inspekciós rendőrtisztviselő vallatára fogta a leányt, aki töredelmes vallomást tett. Beismerte, hogy ellopta el az ékszereket, de nem tudta mérlegelni, hogy mit tesz. A rendőrség letartóztatta a tolvaj

oselédet s ma délelőtt átkísértette a kir. ügyészség fogházába, az ékszereket pedig visszaadták a tulajdonosnőnek.

Zepelin röpül!

Nem hivatalosan röpül.

A kormányozható léghajó próbaujtja.

Friedrichshaven, augusztus 3. Zepelin gróf ma reggel háromnegyed hét órakor léghajóján felszállott. Ha a próbaujt sikerül, a gróf azonnal régebben tervezett 24 órás mainzi útjára indul. A léghajó Konstanz irányában röpült és a város felett 7 óra tájában elhaladt.

Konstanz, augusztus 4. Zepelin gróf léghajója negyed nyolc órakor Schaffhausen fölött repült el.

Berlin, augusztus 4. Két osztrák tiszt egy tábornok és egy ezredes, valamint két polgári mérnök, kik tegnap Berlinben időztek, meglátogatták Iross őrnagyot, kinek motoros gömbjét megtekintették és aztán Parceval őrnagy kormányozható léghajóját is megnézték. A bizottság ezután a bodeni tóhoz utazott, hogy Zepelin gróf léghajóját is megtekintse. A bizottság kiküldése az osztrák-magyar hadikormányzat ama szándékkal függ össze, hogy kormányozható léghajót vásároljon.

Friedrichshaven, augusztus 4. Zepelin gróf léghajó ma reggel fél hét órakor felszállott. Ez nem a hivatalos légi út, hanem Zepelinnek magánkirándulása. Azt hiszik, hogy Zepelin mai felszállását meg fogja hosszabítani Mainzig. A felszállást titokban tartották, mert a közönség tolongását el akarták kerülni.

A köpenicki rezervista.

Lopás a nyíregyházi kaszárnyában.

Egy nánási legény furfangja.

Egy nem közönséges ember után kutat most a nyíregyházi rendőrség, akinek pedig az összes bűne az, hogy egy huszár ruházatát és ezüst óráját ellopta. De a mód, ahogy ezt a tolvajlást elkövette, arra vall, hogy méltó tanítványa a világhírű köpenicki kapitánynak.

Szombaton este nyolc óra után egy parádés kocsis ruhába öltözött magas, izmos legény állított be a nyíregyházi 14. huszárezred 5-ik századához és a folyosón tartózkodó Molnár István napos káplárnak jelentette:

— Jelentem alászn berukkolam!

Ezután az ismeretlen legény elmondta, hogy őt Szabó Istvánnak hívják, béres Kovács Gusztáv hajdunánási birtokán. Behívót kapott gyakorlatra, tizenhárom társával jött, de a többiek a Pihenő-korszámban mulatnak.

A napos káplár gyanútlanul hitt a legény jelentésében és bevezette őt az egyik szakszobába, ahol ideiglenesen ágyat jelölt ki a számára.

Mikor már kilenc óra volt, az egész szakszobát lepíhent. — Az állítólagos Szabó csak ezt várta. Nesztelenül felkelt az ágyból és leemelt a polcra egy káplári attillát, egy vörös nadrágot, egy pár sarkantyus csizmát és egy 674-es számú kardot, azonkívül a szomszédja ezüst óráját láncoccal. Minden holmit magára vett és mint aki jól végezte dolgát, ismeretlen úton eltávozott.

A napos egy félóra múlva valamit ért benézett a szobába és ekkor megdöbbenve látta, hogy a rezervista nincs ott. Fellármázta az egész századot, de nem találta meg a legényt, ellenben konstatálták a lopást. Azonnal jelentést tettek a kaszárnya-inspekciósának, aki jelentést tett a lopásról a rendőrségnek. A rendőrség most széleskörű nyomozást indított a szélhámos tolvaj után.

Aesopus meséje Szatmáron.

A felpukkadt béka és az ökör.

Itt is kartelliroznak a bankok.

Aesopus megírta, hogy a béka fölfújta magát, hogy akkora legyen, mint az ökör. A béka azonban, bármennyire igyekezett is, nem tudja elérni a célját, mert amikor javában szedte magába a szuszt, felpukkadt.

Ennek a jó öreg mesének a morálját figyelmen kívül hagyták a szatmári pénzintézetek, amelyek — akárcsak a fővárosi nagy bankok — összeálltak és a következő határozatot hozták:

1. Ujabb intézet létesítése céljából a szövetkezett alapító tagnak, vagy a netalán mégis megalakult újabb pénzintézet igazgatósági és felügyelő bizottsági tagjának semmiféle címen újabb hitelt nem adnak. 2. Ha öt éven belül mégis újabb pénzintézetek alakulnának, ezen pénzintézetek részvényeit jegyezni, illetőleg megvenni nem fogják, annak megvásárlásától intézeteik tisztviselőit is eltiltják. 3. Ujabb pénzintézetek részvényeire kölcsönt semmiféle alakban nem adnak. Ezen megállapodás kat öt évig, azaz 1913 ig magukra és az általuk képviselt pénzintézetekre nézve kötelező erejűnek elismerik és azokat intézetük tisztviselői által is szigorúan megtartani elrendelik.

A szatmári bankigazgatók ezt a határozatot — állítólag — azért hozták, mert meg akarják óvni a pénzpiac „szoliditását” és „megbízhatóságát.” A szatmári pénzintézetek, ugylátszik, a frázisokat jól eltanulták a fővárosi nagybankoktól. Nem tulajdonítunk valami nagy fontosságot a szatmári határozatnak, de azért kötelességünk tiltakozni a szerveskedés ellen, mert lehetetlenség megengedni, hogy négy vagy öt vagy több intézet, monopolizáljon egész vidékeket. Nem szólva arról, hogy vidéki intézetek a fővárosi nagy bankok példáját, mely az ő bőrükre való szerveskedés, nem követhetik.

A szatmári intézetek ne egymásban, hanem a fővárosi bankokban lássanak el-

lenséget és az ellen vegyék föl a küzdelmet és folytassák azt a többi vidéki intézetekkel addig, amig győzelemhez nem jutnak. Mert könnyen megeshetik, hogy a szatmári pénzüntézetek, miközben egymás között karteliroznak, szemben találják magukat a nagy vidéki pénzüntézetekkel, amelyek viszont ő ellenük csinálnak blokkot. Akkor pedig teljesülni fog Szatmáron a jó öreg Aesopus meséjének morálja.

Fuccs a szerelem és a nász.

Bonyodalom a zálogcédula körül.

Egy debreczeni leány panasza.

A debreczeni rendőrség érdekes, részleteiben pikáns ügyben indított ma délelőtti nyomozást. Elrendelte a vizsgálatot egy csalódott menyasszony kérelmére, a vőlegény ellen, aki nászajándék helyett ellopott a menyasszonytól két gyűrűt és egy zálogcédulát, azután pedig felmondta a jegyesi tisztet.

Könnyes szemekkel, félve nyitott be ma reggel a rendőrség panaszfelvevő szobájába Nagy Lidia, majd lesütött szemmel kezdte elbeszélni, hogy viszonya volt egy csinos fiatal emberrel, akit Ő. Gy.-nek hívtak.

— Szerettem, tetszik tudni és most becsapott, — mondotta bizonyos rezignációval a faképnél hagyott feleségjelölt. Azután így tolytatta:

— Házasságot is ígért, hozzá gazdag nászajándékot és már én meg is adtam neki az előleget... Két gyűrűm volt. Átadtam neki megőrzés végett s ma se gyűrűm, se vőlegényem s itt vagyok árván, mint egy átlőtt szívű madárka. Ráadásul még egy zálogcédulám is oda van.

Harmathy Ferencz rendőrbiztos ezután írásba foglalta a kesergő volt menyasszony panaszát, Mile Pál rendőrfogalmazó pedig megindította a bűnügyi nyomozást.

Boldogtalan Mohamed.

Fehér éjszaka a Yildizben.

A szultánnak nem kell hajadon.

Allah prófétái volt a tegnapi holdfényes, nyári éjjel. Ama Mohamedé — áldassék az ő szent neve — aki immár majd másfél ezer esztendeje pihen a menyországban a Mekkából Medinába futás fáradalmait. Ama nagyszakállu, szép prófétái, aki a Koránba foglalta minden idők bölcsességét: a mértékletességet ételben, italban és — minél több csókot parancsolt a sápadt pirosságu hurik ajkairól Odafenn ő rózsatrónusán egész évben dühösen rázza a szakállát a Föld romlása miatt, de ezen az alkonyaton enyhe megnyugvás száll dicsfényes homlokára. Tegnapi volt, augusztus harmadikán, fogantatásának évfordulója.

Eddig, valahányszor jött ez a fűszeres, mámoros borulat, a hárem vezetői a

szultán elé vezettek egy fiatal, szép és érintetlen leányt, akit aztán másnap a paradisah valamelyik kedvencéhez adott feleségül. És Mohamed ilyenkor a menyországban hamiskás mosollyal, a multak emlékein merengve simogatta a szakállát. Így történt ez eddig, majd másfélszer éve, minden augusztus harmadikán. És az idén?

Abdul Hamid nem fogadta el ezt az ajándékot. Kijelentette, hogy szaki tani akar mindenféle tradícióval és ne hozzanak neki leányzót, legyen az bár olyan gyönyörű, mint a próféta arculatja. A főunokák kénytelen-kelletlen tudomásul vették a szultán kívánságát, s a szokásos és sajtósági visszaemlékezés a próféta fogantatására — elmaradt. Ezért van ma több Konstantinápolyban egy hervadó hajadonnal, ezért nevezik Abdul Hamidot megint beteg embernek, ezért boldogtalan Mohamed és ezért volt ma fehér éjszaka a Yildizben.

UJDONSÁGOK.

A cakkumpakk.

*

Akik ettek a császár kenyéréből, szomorú emlékü bizonyosságot tehetnek arról, hogy nem olyan gyöngyölet a katonaslet, amint azt a nóta mondja. A nóta e tekintetben éppen nem a megbízhatóbb kritika alap. Mert aki csak a nótaból akarja szedni bizonyítékait, az olyan tanúsághoz folyamodik, melyet épp úgy lehet felhasználni promint kontra. Ha tel is hangzik a nóta:

A szép fényes katonának
Gyöngyarany élete...

visszhanggal rázenghet a másik nóta, a katonanóta, az illetékesebb bizonyosság:

Masiroztam három éjjel három nap,
Gyenge vállam feltörte a cakkumpakk...

A katonaslet minden keserűségét tömöríti ez a két sor. Igen a cakkumpakk az, ami verejtékben allegorizálja a gyöngyöletet. A cakkumpakk a katona átki, melyet a tradíció tart fenn, de amit a kimerülésig a katona hord. A tradíciókra már régen rájár a rud s most gyökeres lépést akar tenni ezen az uton a hadvezetőség. Több kísérletet tettek eddig is a gyalogos s a vadászcsoportok felszerelése terhének könnyítésén s az eddigi experimentumok eredményéről — mint nekünk írják — az e hónap végén lefolyó nyugatmagyarországi hadgyakorlatokon szereznék képet, amikor az 5. hadtest egyik gyalogezredet új felszereléssel küldik harcba. A változás folytán egy ember terhe 2-250 kilóra redukálódik. Ha a próba sikeres lesz, akkor Schönaich hadügyminiszternek az a terve, hogy az egész hadsereg kiterjeszti a reformot.

A mostani hadgyakorlatokon bécsi

jelentés szerint, lesz még egy reform: a fehér szalag helyett, amit az ellenség markirozására viseltek eddig, pirosszínű lesz a jelvény. Ezt azzal magyarázzák, hogy a tárgyalások komolyságát igen lerontotta az a körülmény, hogy az egyes csapatok már messziről tisztában voltak azzal, hol van az ellenség, amely pedig a háboruban — nem visel fehér szallagot is.

— **A bolgár fejedelem a Tátrában.** Ferdinánd bolgár fejedelem, aki két hétig időzött a dobsinai jégbarlang mellett lévő pusztamezői kastélyban — mint nekünk táviratozzák — most elhagyta a Tátrát és Bécsbe, onnan pedig ebenthal család kastélyába utazott. Kiséretében két fia volt: Boris trónörökös és Gyryll, Tirnovó hercege. A fejedelem ezúttal a rendnél kisebb kísérettel utazik, mert Markov tábornok, a bolgár hadsereg vezérkari főnöke, a törökországi eseményekre való tekintettel Szófiában maradt. A fejedelem a múlt hét csütörtökén, misét hallgatott a vereskői katolikus templomban, ahol a plébánosnak 900 koronát adott át a község szegényei részére. Augusztus első felében azonban visszajön és ellátogat a Hontmegyében lévő szent-antali kastélyába, amelyet ez alkalommal fog bemutatni a fejedelemasszonynak. Augusztus 18-án szemlét tart a szombathelyi 11-es huszárezred fölött, amelynek tulajdonosává nemrég nevezte ki a király.

— **Előléptetett debreczeni főmérnök.** A földművelésügyi miniszter Vinnay Géza m. kir. műszaki tanácsost, a debreczeni kulturmérnöki hivatal főnökét, a második fizetési fokozatba léptette elő.

— **A török alkotmányharc.** Konstantinápolyból táviratozzák: A „Ressimi Gasete“ című lap azt a hírt közli, hogy a nagyvezér és a legtöbb miniszter elbocsátásukat kérték. A nagyvezér lemondását a szultán nem fogadta el.

Berlin, augusztus 4. A drinápolyi katonaságnak már jelzett utazását Konstantinápolyba és fogadásukat a szultán által a *Lokalanzeiger* konstantinápolyi tudósítója lényeges eltéréssel adja elő. Eszerint a drinápolyi katonák azért, mert a tiszték a szultánról ellenséges indulattal beszéltek, *fellázadtak és több tisztet megölték.* Ezután vasárnap 350 katona tiszték nélkül Konstantinápolyba, hogy lássák a szultánt, akiről az a hír terjedt el Drinápolyban, hogy meggyilkolták.

— **A királyhelmeesi képviselőválasztás.** Királyhelmezről táviratozzák, hogy ott ma ejtették meg a képviselőválasztást, amely Meczner Bélának főrendiházi taggá történt kinevezetése folytán vált szükségessé. A mandátumot egyhangú választás útján Sennyey Miklós gróf, a függetlenségi párt jelöltje nyerte el, akinek nem volt ellenjelöltje.

— **Debreczeniek estélye az okkupáció emlékére.** Megirtuk, hogy az 1878-iki boszniai okkupációban résztvevő

89-iki gyalogezredbeli harcosok a harmincadik évforduló alkalmából zártkörű táncvigalmat rendeznek augusztus 9 én, vasárnap, a nagyerdei Dobos-pavillonban. A meghívókat a rendezőség már szétküldte, aki azonban tévedésből nem kapott meghívót, de igényt tart rá, forduljon Nagy Lajos szappanos üzletébe (Piac-u. 7.) A rendezőség mindent elkövet, hogy az estét kedvessé és emlékezetessé tegye. Belépődíj személyjegy 2 korona, családjegy 3 személyre 4 korona. Jegyek előre válthatók Nagy Lajosnál és Vágó Károly fűszerkereskedésében (Csapó-u. 77.) és este a pénztárnál.

— Óriási tűzkatasztrófa.

Londonból táviratozzák: A Coownessi kerület (Britt-Columbiában) jelenleg óriási erdőtüznek a színhelye, mely Koytenaytól déli irányban Idaho határig terjed. Állítólag megbízható becslések szerint a lángok több száz mérföldnyi területen pusztítanak. Hét várost és községet a tűz teljesen elpusztított. A legutóbbi becslések körülbelül *nyolc ember*, többnyire bányászok és favágók *vesztették el életüket a lángokban*, de szerencsétlenül jártak számát talán sohasem fogják megtudni. *Tízezer ember hajléktalan*. Az anyagi kár két millió font sterling. Két vonat orvosokkal, betegápolókkal és élelmiszerekkel a szerencsétlenség színhelyére ment. Ez állítólag a legnagyobb katasztrófa, mely Amerikát szan-franciskói földrengés óta érte.

— A belga királyi család öröme.

Brüsszelből táviratozzák, hogy Vaughan bárónőnek, Lipót király morganatikus feleségének szombaton leánygyermeké született. A bárónőnek a belga királytól ez már a második gyermeke.

— A debreczeni színész iskola.

Debreczen város utcáin ma nagy plakátok jelentek meg, amelyek tudatják a közönséggel, hogy *Solymossy* Elek nyilvánossági joggal felruházott iskolája szeptember elsején megnyílik a Darabos-utca 7. sz. házában. Az iskola a drámai és énekes szakokra készít elő, két tanfolyamon. Tantervi tárgyai a következők: 1. A színészet elmélete. 2. Színpadi mozgás. 3. Hangképzés. 4. Magyar nyelvtan. 5. Költészet. 6. Esztétika. 7. Lélektan. 8. Dramaturgia. 9. Műtörténet. 10. Vivás. 11. Francia nyelvtan. 12. Tánc. A színésziskola növendékei a debreczeni színház előadásaiiban figuránsok lesznek és kisebb szerepek kreálói. Tandíj a drámánál évi 240 korona, az énekes szaknál 500 korona, beiratási díj 10 kor. A tandíj fél éves, vagy negyed éves és megokolt esetekben havi részletekben előre fizetendő. Beiratkozni lehet augusztus hó 8-ig (Darabos-utca 7. szám alatt) és aug. hó 25-től kezdve szeptember hó 15-ig. Az iskolában egy hónapra terjedő külön tanfolyam lesz szavalás és szónoklásra. Tandíj a szavalás és szónoklásnak egy havi külön tanfolyamára havi 20 korona, beiratási díj 5 korona.

— **Pokolgép-merénylet egy erdélyi bányatelepen.** Déváról táviratozzák: A Brád melletti „Tizenkét apostol” nevű aranybányatelepen az örök észrevették, hogy a bányászok rendszerint lopkodják az aranyat. Az ügyben vizsgálatot indítottak és megmotozták a munkásokat. Az egyik

bányász megmotozása közben a felügyelő egy láda-alaku csomagot vett észre a földön s mivel azt hitte, hogy lopott arany van benne, fölvette a csomagból füst jött ki, mire a felügyelő eldobta a ládát és beugrott a vizsgáló helyiségbe, éppen idejekorán, mert a következő pillanatban óriási robbanás rázta meg a helyiséget. A vizsgáló épület ajtai és ablakai kiestek és többen könnyen megsérültek. Megállapították, hogy a csomagban *pokolgép* volt. A csendőrség erélyes nyomozást indított a merénylet ügyében.

— Debreczeni birkozók afférje.

Nagyváradról jelenti tudósítónk, hogy az ottani Wilson-cirkusz tegnap esti előadása közben hirtelen nagy pánik keletkezett. Mikor a cirkusz atlétái kiálltak a pódiumra, egyszerre szemben találták magukat a debreczeni orfeum két birkozó bajnokával, Czája Józseffel és Czája Jánossal, akik kijelentették a közönség előtt, hogy ők birkozni akarnak és kötelezik magukat, hogy a cirkusz atlétáit tíz perc alatt legyőzik, a kifizetett ezer korona díjat pedig a szegények javára adományozzák. — Ezután vetkőzni kezdtek a birkozáshoz. Éktelen lármá, füttyölés, piszogás hangzott a közönség sorából. Nagy Sándor, a cirkusz egyik atlétája vasrudat emelt a Czája-fivérekre és már majdnem verekedéssé fajult az affér, amit azonban a közbelépő Réz Bertalan tb. alkaptány erélyes fellépésével megakadályozott. A két Czáját kivezeték a cirkuszból és előállították a rendőrségen, ahol kihallgatták őket. A birkozás ezután rendezesen folyt le. Az affér a Czája-testvérek és a nagyvárad cirkusztulajdonos régi ellenségeskedéséből támadt.

— Örült vagy sikkasztó? Buda-

pesti tudósítónk jelenti: *Onnenberg Gyula*, a nagyszalontai állomás pénztárosa, a minap Budapesten járt a kereskedelmi minisztériumban, ahová hosszú beadványt nyújtott be s ebben azt fejtegette, hogy az *összes vasutasokat és valamennyi vegreahajtókat le kell fejezni*. — Míg a pénztáros elhelyezte a beadványt a minisztériumban, a vasuti pénztárban vizsgálatot tartottak s kiderült, hogy kezén *1045 korona elsikkadt*, legnagyobb részét oly módon, hogy a menetjegyeket helytelenül kezelte. Nyilvánvaló, hogy a szerencsétlen ember elméje meghibbant. Az alkohol tette tönkre, amely már régóta hatalmában tarja. Valószínűleg beszállítják valamelyik elmeógyógyintézetbe.

— **Lopás a hosszupályai gőzmalomban.** A hosszupályai gőzmalom egyik alkalmazottja, *Hunyadi János*, ellopott a malom tulajdonosától, Nagy Sándortól tíz koronát. Nagy Sándor jelentést tett a csendőrségen, amely megindította a nyomozást.

— **Vasuti baleset három emberhalállal.** *Karánsebesről* táviratozzák: Karánsebes és Jász község között ma délelőtt kisiklott a 61-es számú személyvonat. A kisiklás következtében *Gömör* ideiglenesen alkalmazott mozdonyvezető és két fűtő

meghaltak, néhány ember súlyosan és többen könnyen megsebesültek. Huszonnégy kocsi tönkrement. Valószínű, hogy szándékosan okozták a szerencsétlenséget a sinek megrongálásával.

— **Bookmakerek óriási veszteségei Bécsből** jelentik: Itteni sportkörökben a lóversenyek terén is szokatlan esetről beszélnek egy két nap óta. E szerint a július 19-én, augusztus 2-ig lefolyt kottlingbrunni versenyek alkalmával nagyon is rájárt a rud a bécsi bookmakerekre. A kilenc versenynap alatt, amelyeknek mindegyikén hét-hét versenyszám volt, majdnem minden futamban ráfizettek a bookmakerek. Kevés kivétellel mindig favaritok győztek és az így keletkezett veszteséget egy millió koronára takarítják. Az utolsó versenynapon egyes bookmakereknek már elegendő készpénzük sem áll rendelkezésükre, úgy hogy sekkelkellet fizettek. Az egyik könyvfogadó a budapesti meetingre nem is fogad el fogadásokat.

— **Egy gazdálkodó balesete.** Súlyos baleset érte tegnap délután Hajdudorogon *Pusztai Márton hajdudorogi* gazdálkodót. Az utcán vezetett egy borjut kötélén, azonban a borju kirántotta kezéből a kötelet, amely a gazdálkodó ujjára volt csavarva és Pusztainak egy ujját teljesen ketté törte. *Pusztai Márton* a debreczeni közkórházba hozták be.

— **A vadházasság vége.** A Battfány-utca 9. számú házában ma reggel véres eset történt. *Puskás Mihály* napszámos ittasan tért haza és *Szabó Esztert*, akivel hosszabb idő óta vadházasságban él, agyba-főbe verte, majd kivoaszolta az udvarra és ott folytatta az ültögetést. Az ittas ember káromkodására és az asszony jajveszékélésére nagysokára összesereglettek a szomszédok, akik kiszabadították *Szabó Esztert* veszedelmes helyzetéből. A megvert asszony azon véresen a rendőrség bünygyi osztályára ment és följelentette a szeretőjét. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Felgyújtott gyártelep.** *Déváról* táviratozzák, hogy Brád mellett eddig ismeretlen emberek felgyújtották *Rafael Jenő* szeszgyárát. A szilva-főzéshez szükséges tartályok elégték. A kár 30 ezer koronára rug, de biztosítás folytán nagyrészt megtérül. A gyár közelében petroleummal áztatott rongyott találtak; valószínűnek tartják, hogy ezt használták fel a gyújtogatáshoz. A csendőrség megindította a nyomozást.

— **Akinek százhát gyermeke van.** *Newyorkból* jelentik: A lehetlenség nagy birodalmának újra van rekordja. Egy fiatal, negyvenkét esztendő férfi, akinek *százhát gyermeke* van. *Rasul v Heldennek* hívják és állítólag német gróf. A Newyork állambeli Thita Planisben ugyanis a county bíróság előtt *Loretta B O'Neil* kisasszony, akivel *Helden* néhány esztendő előtt házasságra lépett, bigámia miatt jelentette fel a hős férfit. Mikor a feljelentésnek híre ment, az Egyesült Államok minden tájékról jelentkeztek hajadonok, akiknek *Helden* örök hűséget ígért. Eddig 43 nő jelentette fel a modern kékszakkált, akinek óriási családját nagyámu gyermeke (hivatalos kimutatás szerint 106) páratlanul teszi. *Heldent* már latartóztatták és egész Amerikában érdeklődve várják a tárgyalás lefolyását.

— **Elvesztett betétkönyv.** Horváth Lajos elvesztette a Debreczeni Ipar és Kereskedelmi Bank által kiállított 13750. számú betétkönyvét. Kéri a megtalálót, sziveskedjék a betétkönyvet lapunk kiadóhivatalába hozni, ahol illő jutalmat kap.

— **Az újjá alakított Rákóczy kávéház** ünnepélyes megnyitása Csütörtökön este lesz. A megnyitásra tisztelt vendégeimet és barátaimat ez uton is meghívom. Tisztelettel Lévy Izsa a Rákóczy kávéház tulajdonosa.

— **A Magyar király kávéházban** ma tartja bucsu hangversenyét a Nagy nővérek híres első budapesti hölgyzenekara. Belépti díj nincs. Számos látogatást kér Erős Jakab kávé

— **Egy szegény hivatalnok** Kedden délután 3 órakor elvesztette havi fizetését a Deák Ferenc-utcán. Kérik a becsületes megtalálót, hogy illő jutalom mellett a kiadóba beadni sziveskedjék, mert nem tud miből élni családjával.

VILLAMOS SZINHAZ.

— **A londoni, idei Olympia versenyek.** Az Uranus tegnap esti jubileumi előadásain, műsoron kívül mutatták be, a csak tegnap d. e. érkezett **Londoni Olympia versenyekről** készült nagyszerűen sikerült felvételű képet. A közönség feszült érdeklődéssel nézte e minden tekintetben érdekes képet, melyet a mai új műsorban látunk. A mai műsor semmiben sem marad mögötte az eddigieknek, mert nap után folyton érkező legnagyobb ujdonságokból a leggondosabban van össze állítva. Így pl. **„A felfordult világ”** című képen olyan fenomenális dolgokat látunk, melyek bámulatba ejtik a közönséget és ki nem jön a kacagásból. A műsor komoly tárgyú képei közül föltétlen nagy hatást és sikert biztosítanak **„Bébé és a hő pajtása”** és **„Othello.”** Ez utóbbi Shakespeare világírú drámája. E pompás és kellemesen szórakoztató s a mellett tanulságos ismeretterjesztő műsort a következőkben adjuk:

1. **A Londoni Olympia verseny.** (Eredeti helyszíni felvétel) 2. **A nyomor hatása.** (Megható életkép.) 3. **Színész nő akart lenni.** (Amerikai bohózat) 4. **Virág-árus leány.** (Amerikai szenzáció) 5. **Bébé és a hő pajtása.** (Meglepő eredeti történet) 6. **Felfordult világ.** (Fenomenális bohózat) 7. **Othello.** (Shakespeare világírú drámája, Páris leghíresebb színészei által lejátszva.) 8. **Szinházi botrány.** (Eredeti Parisi bohózat sláger.) Műsorváltozás fenntartva. Helvák és előadás kezdete mint rendszeren. Holnap ugyanez a műsor. Legközelebb bemutatásra kerülő ujdonságok. Krisztus és a bűnös nő. (Bibliai dráma) Képes levelező lapok. (Szines trükk film) A boszorkány leánya. (Szenzációs.) és folyton érkező nagy ujdonságok.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Jánosi Zoltán sajtópöre. Sokan emlékeznek még Debreczenben arra a heveshangu hírlapi harcra, amely 1905. őszén folyt le. Békási Jenő volt debreczeni lapszerkesztő, Rostkovicz Arthur hírlapíró és Jánosi Zoltán debreczeni református lelkész között. Rostkovicz és Békási, aki 1905-ben szerkesztő volt a „Debreczen” című politikai napilapnak, a „Debreczen”-nek „Barázdák” rovatában napról napra támadták Jánosi Zoltánt, aki az általános választói jog megvalósítására alakult liga mellett állást foglalt. Az újságharcból sajtópör lett, amelynek a főtárgya-

lása mára lett kitűzve. A mai főtárgyaláson, melyen Horváth István törvényszéki bíró elnököt, az összes felek és ügyvédek megjelentek. Békási Jenőt és Rostkoviczot Kőrössy Kálmán dr. védte, míg a magánvádló Jánosi Zoltánt Bacsó Dezső dr. képviselt. A vádlottak kihallgatása előtt Kőrössy Kálmán dr. azt indítványozta, hogy tegyék át az ügyet az esküdtbírószághoz, mivel Jánosi Zoltán, mint a törvényhatósági bizottság tagja, közmegbízatásban eljáró személy. Bacsó Dezső dr. nem ellenezte az indítványt s így a törvényszék határozata szerint esküdtbírószághoz fogja tárgyalni a sajtópört.

Tolvaj kovács legény. A debreczeni törvényszék büntető tanácsa ma tizenegy nap fogházra ítélte Kósa László kovácslegényt, aki gazdájától Papp László margittai kovácsmestertől, egy hat korona értékű kalapácsot és üllőt ellopott. Az ítélet jogerős.

Örökös tegyházra ítélt gyilkos. A marosvásárhelyi esküdtbírószághoz életfogytiglani fegyházra ítélte Szederjesi Gyula gazdálkodót, aki tavaly agyonlőtte a nagyapját, hogy minél előbb hozzájuthasson az örökséghez. Mint budapesti tudósítónk táviratozza, a Kuria ma elutasította a védő semmisségi panaszát.

REGENY-CsARNOK.

Az alpesi Vampyr.

66. **Regény.**

— Nem baj, ha akarja, nem fogja szeretni soha többé.

— És ezt te meg tudod csinálni, jól, igazán jól, úgy hogy a válást egész közönyösen fogadja, sőt sürgetendi?

— Meg tudom csinálni, ha a signora akarja.

— Eddig jól van, szólt Vilma elégtelen — de még egy ennél is fontosabb vagy legalább is ilyen kérdés áll előttünk... ha elváltam férjemtől, hát aztán mi lesz?

— Azé lehet a signora, a kit szeret.

— De hát ha ő nem szeret engem?

— Meg kell kérdezni tőle.

— De hogy gondolsz, illet jó öreg, hogy a nő kérdezze meg a férfitől, valjon szereti-e? ez a legalább valami a világon.

— Találkozzék vele s akkor megtud mindent, a mit akar.

— De ha nem jön hozzánk?

— Nem megy?

— Eddig még nem volt.

— Ott nem is beszélhetnének együtt, hiszen ha kívánja — itt... beszélhet vele... kastélya nincs messze.

— De ide hívni nem lehet, ez szintén megalázva lón.

— Ő mindig a hegyekben jár, valami ürügyet nem lesz nehéz kitalálni, hogy úgy nézzen ki a dolog, mint ha véletlenül jöttek volna össze...

— Már az sem lehet, mert egyszer összejöttünk véletlenül, több véletlent nem lehet rögtönözni.

— Ahá, szólt a gitana egészen csodálkozó hangon, ott jó a mi jó urunk, ime signora, itt a kedvező véletlen, ő jön.

S csakugyan könnyű, vadászfegyverrel vállán, Amadeo alakja jelent meg a barlang nyílása előtt.

Vilma sikoltva szökött fel a mohágyról s piruló arcuzal, lázasan dobogó szívvel állt az imádott férfi előtt.

— Signora itt? szólt Amadeo, csendes, vontatott hangon, szerelemittas sze-

meit Vilma mámoros arcán legeltette. E drága véletlen felér egy középszerű élettel, szólt, mindkét kezét Vilma elé nyújtva s kezelt a magáéba zárva.

— Mi hozta önt ide signora? mi kedves, áldott szeszély vagy véletlen? De mit is törődöm ezzel, elég, hogy viszont láthatom s gyönyörködhetem bájos jelenlétében.

— Signora, suttogá a kis cigányleány, Vilma háta megett a nyugágyra állva, eressze el annak a kezét s fogja meg ezt a virágot, a mi itt a lábamnál hever.

— Van még ott bent valaki, kérdé Amadeo, mig homlokát gyenge árny borította.

— Csak én vagyok itt, felelé Tarna érczes csengő hangon, úgy, hogy Vilma alig ismert reá.

— Csak te, no lám, mit csinálsz ott, miért uem mégy virágaidhoz?

— Tegye, sugá parancsoló hangon még egyszer Tarna s Vilma egyik kezét kimentve Amadeo kezéből, felkapta a virágot s oly szorosán tartá, a mint csak lehetett.

Amadeo egy futó pillantást vetett a virágra s kissé kedvetlenül bocsátá el Vilma másik kezét is.

S csodálatos, egyszerre úgy érezte, mint ha újra ő volna egészen a régi, ő, kinek semmi köze nincs Amadeohoz, s kitől inkább félt, mint bárkitől e világon.

— El ne eressze, suttogá Tarna aztán egy ugrással kint termett a szabadban.

— Ön az imént azt kérdezte, mit keresek itt; valóban magam sem tudom, Don Abbruzzi, vagy talán a kíváncsiság vezetett e helyre, mert Tarna sokat beszélt előttem tudományos anyjáról, s most, miután már láttam s beszéltem vele, s az idő elég későre jár, vissza kell sietnem.

— Nagyon sajnálatos, hogy ily gyorsan kell megfosztva lennem a boldogságtól, önnel ez idilli helyen cseveghetni. Meg lehet róla győződve, signora hogy életem boldog pillanatai csak azok, melyekben önt láthatom, s rabszolgaként lábainál tölteni életemet, volna részemre a valódi élet.

— Isten önnel, Don Amadeo, szólt Vilma kezét gyorsan a lovagnak nyújtva, ön tulságosan bókol nekem s ez kisé helytelen. S körülnézett hogy Tarnát szólítsa.

— Bocsásson meg signora, de én mindig így érzek ön iránt, ne felejtse el ezt soha. Ezzel kalapját földig emelve, engedte Vilmát távozni.

Tarna futott a mohos szirtok oldalában, futott, mintha ki akarna a világból menekülni. Vilma csak attól félt, hogy elveszti szeméi elől, tehát neki is kellett sietni.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Ös. v. az E. debreczeni bizományos távirati jelentése

Budapest, 1908. augusztus 4.

Készáru 5 magasabb, határidők állandók.

1908. októberi buza 11.25. 26

1908. májusi buza —. —. —.

1909. áprilisi buza 11.58. —59

májusi rozs —. —. —.

1908. októberi rozs 9.3. 39

1909. áprilisi rozs 9.61. —62

októberi zab 8.22. —23

1908. májusi zab —. —. —.

áprilisi zab —. —. —.

1909. májusi tengeri 7.26. —27

1908. júliusi —. —. —.

1908. augusztusi tengeri 7.61. —62

1908. augusztusi ropoz —. —. —.

vagg
legd
árba
M
közö
Má

Dr. Horvát Sándor

ügyvéd
irodáját Hunyadi-utca 5. szám alatt
nyitotta meg.

Rose Dezső

ékszerész

Debreczen, Piacz-u. 55.
(Hungária mellett.)

Elismert legmegbízhatóbb be-
vásárlási forrás.

Fazekas Imre

Villamos-Világítás és Erőátviteli
Vállalata az Egyesült Villamossági
és Gépgyár R. T. képviselője.

Iroda Debreczen, Piacz utca
77. sz. az udvarban.

Telefon sz. 567. Telefon sz. 567.

A modern electrotechnika minden
szakmába vágó munkáival
foglalkozik, — lakások, üzletek,
kastélyok, gyárak, műhelyek és
egyéb helyiségek Villanyvilági-
tási és Erőátviteli berendezéseit
a legmegbízhatóbban, a legna-
gyobb szakszerűséggel és igen
jutányos árban készíti.
Tervezetek és költségvetés díj-
talan.

A Harmat Crème

arczséplő és bőrápoló kenőcs,

mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt
sem ólmot nem tartalmaz, a legövidebb idő
alatt megszüntet mindenféle szeplőt, májfoltot,
pattanást, bőrtörést (mittesen) bőrbajokat. Ki-
simitja a ráncosodni kezdő arczbőrt s azt
fehérré simává és üdévé teszi. Legjobb óvszer
a szél és a nap befolyása ellen az arcra.
Nem zsíros tehát nappal is használható Ha-
tása gyors és biztos

Egy tégely Harmat-Crém 1 kor.

Készítő helye s főraktár :
Mihalovits Jenő gyógyszerháza.
Debreczen,
Főplacz 31, a városházzal szemben.

Mész

vaggonszámra a Mezőte-
legdi vasútállomáson olcsó
árban kapható.

Megrendelések a követ-
kező címre intézendők :
Márkus Sándor
Vércsorog, pr. Mezőtelegd.

Uj tölgyfa hordók

minden nagyságban kaphatók

Porjes Sámuelnél

Szilágy Somlyón, saját házában.

Legbiztosabb szépitőszert a

Fáy-féle Arcz-Crém

hatása csodás !

Szépit, fiatalít ! Legkifünőbb szer szeplő,
májfoltok, pattanások és az arczbőr tisztá-
talanságai ellen. Egy tégely 1 kor. hozzá
való „Fáy” szappan 1 korona.

Illatszerek minden illathoz

1—2—3 koronás üvegje.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel-
és külföldi gyógyszer különlegességeknek,
pipere cikkeknek és hasonszeri gyógy-
szereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.
„Arany egyszaru” gyógyszerháza.
Telefon sz. 496. Telefon sz. 496.

Eladó.

A Halápon 66 katasztrális
hold kaszáófold, a melyen 8
épület van, közte egy 10 öles lak-
ház palla fedéllel ellátva, 2 hold-
nyi termő csemegezőllő, berena
deszkával körül kerítve, jelenleg
2800 koronáért haszonbérbe ki-
adva, de a bérlet most lejár, sza-
bad kézből eladó.

Értekezhetni Debreczenben :
Lorántffy-utca 46. szám a tulaj-
donosnál.

Mütrágya !

Foszfor-, légeny- és káli trágyák,

száritott fekáál és száritott
sertétrágya (elsőrangú szó-
lótrágya) waggonszámra leg-
jutányosabban megrendel-
hető

Klár Andor

bank és árutüzletében

DEBRECZEN, Miklós-utca 23. szám.

Ugyanott : köszön, mész,
waggonszámra 1-2 évi kö-
tésre vásárolható.

Bankosztály: Törlesztés-
ses, kötvény és váltókölcso-
nöket folyósít.

Zsákok

vizmentes ponyvák, rostáló ponyvák

kölcsön, valamint megvételre a leg-
olcsóbban beszerezhetők

FOHN JÓZSEF

zsák és ponyva üzletében

Debreczen, Petőfi-tér 6. szám.
(A nagy állomás közelében.)

Legjobb órák,

legszebb ékszerek
szolid árban jótállással

Kurián Gyula műórás

Debreczen, Piacz-utca 42.

Akar ön nősülni ?

Hölgyektől (közte olyanok is kiknek
törvényt gyermekük, testi hibájuk stb.
van) **5000—500.000 K vagyonnal**,
megbízásunk van, alkalmas férjeket ke-
resni. Csakis oly urak, (ha vagyontalan is)
kiknek komoly a szándékuk és kiknél nem
akadály a gyors házasság, irjanak **L.
Schlesinger Berlin 18** címre.

Előre haladott időny miatt

mélyen leszállított árak

az Első Debreczeni Ernyőgyárban

Merkler Soma, Piacz-u. 43. sz.

Dus választék a legdivatosabb
nap- és ernyőkben.

Izléses kivitel

Francia mellfűzők 3 kortól feljebb.

Javítások és átalakítások gyorsan,
és olcsón eszközöltenek

Villamos-világítási és erőátviteli

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek ré-
szére legelőnyösebben és a legnagyobb
szakértelemmel

A Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczeni építésvezetősége

(Piacz-u. 72.) által készítettnek.

Szakszerű felvilágosítással, terveze-
tekkel és költségvetéssel bárkinek díjtala-
nul szolgál.

Világítótestek, csillárok és szerelvények dus választéka.
Telefon 568. sz. Telefon sz. 568.

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők. — Vidéki tudakozásnál tessék választólevelet csatolni.

Házmester felvétetik József király herceg-u. 32. szám alá.

Molnár tanoncok felvétetnek czim a kiadóhivatalban.

Vigyázzon! Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádógos-u. 4. sz.

Ha van pénze és szüksége van vászon, Canavác, Női ruha szövet, ágy- és asztalterítő, szövet- és csipke függöny, futó és nagy szőnyegek. Paplany és flanel takarók, férfi- és női felöltők, kész férfi- és női öltönyre vagy tükör, kép és butor a mai naptól fogva olyan olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próba bevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Csömege szállított korai termés, 5 kilogram mos kosarakban szállít Darvas Miksa szállító kivitele Teleky u. 104. Telefon 294.

Mész oltott, szűrt és darabos méz. Élesdi legolcsóbban lehet kapni Kocsis Jánosnál Czegléd-utca.

Eladó jövedelmező sarokház, Piaczhoz közel. (Rákóczy) Meszena utca 2.

Egy zongora. Megvételre kerestetik egy hasznalt rövid zongora. Jelentkezhetni a kiadóhivatalban.

Teljesen új fűszer-stelage azonnal eladó. Értekezhetni Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében Városház utca 2

Gyatortott pénztárosnő felvétetik Harmathy könyvkereskedésében Fűvészkert-u. 14.

Kiadó lakás. 4 szoba, előszobával aug. 1 től Darabos-u. 9. kiadó.

Eladó vaspéniszekrény Egy álló íróasztal alakú Wertheim szekrény igen jó karban eladó. Hol? Megmondja a kiadó hivatal.

Hetedik realista a két havi szünidőre nevelőül vagy irodai munkálatokra ajánlkozik. Czim a kiadóban.

Egy igen szép, nickel kopirprés jutányos árban eladó. Értekezhetni a kiadóban.

Egy különbejárati csinosan butorított utcai szoba kiadó. Czim a kiadóban.

Kiadó vagy eladó házak H. Böszörményben. Egy 3 s obás lakóház, ugyanazon udvaron két külön épületben egy-egy szoba, közel a piaczhoz Hold utcán, — továbbá az iskola utcán, ujonnan épített 3 szobás cseréppel fedett ház, 500 négyzetméter udvarával szabad kézből eladó, vagy már folyó évi szeptember 1 től kiadó. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Kereskedelmiből érettségizett ügyes, megbízható fiatal ember azonnali belépésre felvétetik Klár Andor kereskedelmi irodájában. Jelentkezni személyesen, írásbeli ajánlattal együtt.

Használt boroshordók megvételre kerestetnek. Czim a kiadóhivatalban.

Egy pénztárnoknő, ki könyvelésben is járatos felvétetik Galbmann és Rosenfeld Piacz utca 19. sz.

Tűzifa cser, tölgy, bükk, gyertyán, vargafa vasuti kocsinként, ölenként és felvágva kicsiben és nagyban kapható Hegedűs Emilnél Miklós-utca 7. szám.

Zsákot

és vizmentes ponyvát

legolcsóbban beszerezhetők csakis

Wiener Adolf

zsák és ponyva kölcsön üzletében

Debreczen, Kosuth-u. 27.

Hajdusági
Bajuszpedra

Szép a bajusz

a híres

HAJDUSÁGI PEDRO-vel.

Elismert legjobb különlegesség a bajusz növesztésére és ápolására, mely meg nem avasodó zsírmentes növényi balzsamos anyagokból készült.

Hatása gyors és biztos
Törvényesen védve.

1 dohoz 50 fillér, postán csak 3 dohoz küldetik 2 kor. 15 fillér, bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő

Grósz Nagy Ferenoz

gyógyászorvász.

DEBRECZEN, Kosuth-utca 8. sz.

„Arany egymarka” gyógyszertár.

Telefon 406. sz. Telefon 406. sz.

Bankegyesület

részvénytársaság

Debreczen, Placz-utca 72. sz.

Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.

Leszámitol váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb.

Atvesz tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre, és

Vállalkozik minden egyéb bankügylet kötésére is.

Az igazgatóság.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Mennyasszonyi kelengye

szőnyeg és divatruház.

Fürdő köpenyek, uszó ruhák, Gyapju és Pellisch utazó Plaidok

nagy raktára!

BUZIÁSI PHÖNIX

ÁSVÁNYVIZ

Kitünő hatásu vese- és hólyagbajoknál

Szénsavdus, kellemes, savanykás ízű, vasmentesített,
RENDKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ.

Ódit, gyógyít! Orvosilag ajánlva.

Ivógyógmódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hú utjánál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmánál kitünő hatásnak bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

Debreczeni főraktár Grünberger és Glück cégnél. Kapható fűszerüzletekben, drogeriákban és vendéglőkben.

Kerékpárosok el ne mulasszák Debreczen és Vidéke legnagyobb kerékpár raktárát felkeresni, hol a hírneves

Puch és Viktoria kerékpárok

eredeti gyári árakban, kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók.

Kerékpár alkatrészek ugymint Gumik, acetilin lámpák, csengők, kürtök, nyergek, nagy raktár felhalmozódás miatt 25% árlengedéssel kaphatók. Kerékpár javítás, Zománcozás és Nিকেlezés jótállás mellett elvállaltatik. — Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Tisztelettel

ROSENBERG és HAMMER DEBRECZEN.

Placz-utca 8. szám, a kereskedelmi akadémiá épületében.

Nyomatott Hoffmann és Kronovits könyvnyomdájában, Placz-utca 49. szám a főpostával szemben.